

TELEFONLISTA

som gäller fram till årsmötet 2019

Ordförande	Gösta Enebog	070 622 40 69
Vice ordf	Thomas Thyr	070 310 27 33
Kassör	Monica Damström	073 021 67 04
Sekreterare	Anders Eriksson	08 754 62 43
Ledamot	Lennart Källman	070 598 99 21
Hamnkapten	Sven-Åke Damström	070 554 24 62
Vice hamnkapten	David Moberg	070 541 91 78
Arbetsledare	Tomas Bodlund	070 312 08 72
Vice arb.ledare	Lars Ellgren	0270 127 26
Miljöombud	Monica Grudén	070 246 84 72
Hemsidan	Anders Eriksson	08 754 62 43
Red Saltsänk	Gabrielle Roland Waldén	08 34 55 18/0270 60312
Stugfogde	Vakant	070 182 14 78
Valberedning	Eivy Ängwald	0270 155 38 (sammankallande)

Verksamhetskommitté: Sven-Åke Damström (sammankallande), David Moberg, Monica Grudén, Tomas Bodlund och Lars Ellgren.

Båtsamverkan Söderhamn och Coboats

Anslut dig gärna till Facebookgruppen **BÅTSAMVERKAN SÖDERHAMN** för information om brott och förebyggande åtgärder och till **COBOATS** för att få snabb information om stölder eller problem vid din bryggplats.

- Båtsamverkan Söderhamn, gå in på www.facebook.com och sök på namnet.
- Coboats <https://coboats.se>

Är du duktig på knopar?

De fem viktigaste knoparna anses vara:

- Stoppåtta
- Dubbelt halvslag
- Dubbelt halvslag om egen part
- Råbandsknop
- Pålstek

Hur man gör dessa knopar kan man se på den här sidan:

www.livetombord.se/artiklar/gor-det-sjalv/20141014/knopskola-batlivets-fem-viktigaste-knopar

Saltstänk

Medlemsblad för Stenö båtklubb

Nummer 1, februari 2019

Snart dags för årsmöte i Stenö Båtklubb! Om detta och mycket annat handlar detta nummer av Saltstänk. Vaktinsatsen ska självklart fortsätta och information om den hittar du på Anslagstavlan på sid 2. Tillsammans stoppar vi båt- och motortjuvarna. Här finns även viktiga datum för arbetshelger, hangaren m.m. Några öar berättar vi om, och dessutom om några mycket små och otrevliga djur som finns i skärgården.

Gabrielle Roland Waldén

Kallelse till

ÅRSMÖTE

den 7 mars 2019, kl. 18.30

SMS Klubblokal Arend Stykes Väg 7, Söderhamn

Sedvanliga årsmötesförhandlingar.

Styrelsens förslag till årsmötet 2019 på sidan 3.

De fullständiga förslagen samt ekonomisk redovisning finns att läsa på Stenö Båtklubbs hemsida sidan Klubbinfo. Logga in med användarnamn och lösenord enl tidigare utskickade anvisningar.

Saknar Du varje möjlighet att läsa hemsidan kan materialet erhållas per post genom SMS till 073-0216704. Ange "SBK Årsmöte" samt namn och adress.

Styrelsen planerar ett SOMMARMÖTE

den 15/7

med servering kl 17
och förhandlingar/information
kl 18.

All information uppdateras kontinuerligt på klubbens hemsida

www.stenobatklubb.se

"Tillsammans skapar vi Sveriges bästa båtförsäkringar"

Erik, en av våra 247 000 delägare.

Svenska Sjö
Båtförsäkring på mina villkor

ANSLAGSTAVLAN

Vaktinsats 2019

- Båtplatsinnehavare skall göra Vaktinsats och bokar själv lämplig tid.
- En pool med ersättare har rekryterats. Boka ersättare ur vaktpoolen om Du saknar möjlighet att göra Vaktinsats. Ersättaren arvoderas av den vars vaktpass ersättaren utför.
- Den som ej gör Vaktinsats erlägger 1000 kronor.
- Vaktinsatsen har ingen koppling till den årliga medlemsinsatsen.

POOL för Vaktinsats 2019 - fler medlemmar sökes

Liksom övriga båtklubbar som har vaktinsats behövs det en pool av medlemmar som kan tänka sig att, mot ersättning, ta på sig vaktpass åt medlemmar som inte kan fullgöra sitt pass. Kontakta Sven-Åke Damström 070 554 24 62

Hangaren sommaren 2019

- Båtar ska vara ute ur hangaren 2/6 och får ställas in 21/9.
- Bilar får ställas in 3/6 och ska vara ute senast 20/9.
- Båtar på Gästparkeringen ska vara borta 3/6.

Båtklubbens Facebooksida:

www.facebook.com/stenobatkлубb/

Medlemsinsats 2019 (tidigare kallat Arbetsplikt) kan göras gemensamt:

- 27-28/4
- 11-12/5
- 21-22/9

Passar inte dessa tider så hör av Dig till någon i Verksamhetskommittén för att få arbetsuppgift som kan utföras enskilt.

Lediga båtplatser

Klubben har lediga båtplatser till sommaren 2019. Kontakta Sven-Åke Damström 070-554 24 62

Har klubben rätt uppgifter om Dig och Din båt?

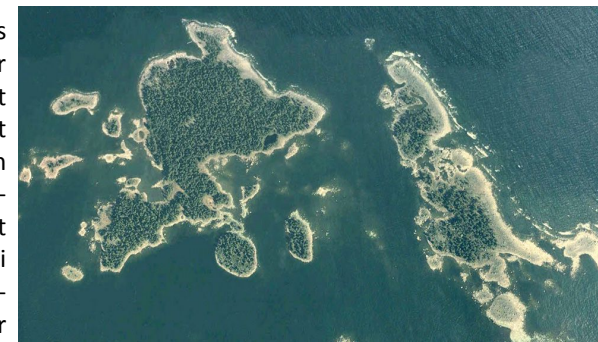
Allt mer information sänds ut per mail. Vänligen kontrollera själv i BAS-K (samma ställe som du bokar vaktpass på) att mailadress och övrig information är korrekt. Gärna även om Din båt. Om något inte stämmer, uppdaterar Du själv direkt i BAS-K. Tack!

Kurser i Hjärt-lungräddning

Kurser vårvintern 2019:
5/3 och 12/3, kl 18-21
i SMS Klubblokal, Arend Stykes väg 7, Söderhamn.

Fler kurser planeras till sommaren. För mer information, se hemsidan.

Lilljungfrun har tillsammans med Storjungfrun gett den här kusten sitt namn. Begreppet **Jungfrukusten** har inga riktigt gamla anor, men kuststräckan från ungefär Gävle upp till Nordanstig har kallats så i rätt många år nu. Det är förstås bra i turistsammanhang med ett sådant namn. Kanske inspirerar det fler att upptäcka vår vackra del av kusten.

Lilljungfrun och Norrutharet. (Från Google Earth)

Otäcka smådjur i skärgården

Kanske var sommaren 2018 en riktig fästingsommar. På Sandskär, där vi har stugan, fick vi i varje fall många fästingar.

SVA, Statens Veterinärmedicinska Anstalt, hade förra året insamling av fästingar norr om Dalälven. Man vill förstås ta reda på om TBE eller andra sjukdomar sprids av fästingar även i den norra delen av landet.

Om fästingen sugit sig fast eller om den kröp omkring spelade ingen roll, bara man lyckades fånga den, förpacka den t.ex. i lite Gladpack omkring och skicka in den till SVA i ett porto-betalt-kuvert. Vi skickade in så många att jag tappade räkningen. Under en tid hade vi besök av en hund, släthårig och med till största delen vit päls. Han fick många fästingar, och de var lätta att upptäcka och fånga. Insamlingen pågick till 31 okt.

På SVA:s sida ser man att vi i Gävleborg var duktiga på att skicka in fästingar. Dessvärre ser man också att även i vår del av landet har man funnit exemplar av *Hyalomma*, en extra stor och också extra blodtörstig fästing. Den kan tydligen komma hit med fåglar söderifrån.

Det finns två arter av *Hyalomma*, och båda kan föra med sig otrevliga sjukdomar.

SVA kommer tydligen att fortsätta insamlingen av fästingar även nästa sommar. Så häng på och fånga fästingar!

Fästingar gillar mig, tyvärr. Ett av sommarens fästingbett resulterade i borrelia i november. Märkligt att det kan ta så lång tid mellan smitta och symptom.

Fästingar lär tycka illa om vitlök så jag provade med att äta vitlökskapslar.

Märkte ingen effekt, tyvärr. Men det blev en bild i alla fall.

Mer om SVA:s fästingprojekt på <https://www.sva.se/>
Använd t.ex. sökord fästingar.

Gabrielle Roland Waldén

Öar i Söderhamns skärgård

Branthäll, Norrutharet, Lilljungfrun

Branthäll är en klippö norrut i skärgården. Även här finns kommunala bryggor. På västra sidan stupar 10-12 m höga klippor brant ner i havet, och man kan förstå att ön är populär bland klättrare.

På ostsidan är klipporna betydligt flackare och sluttar släta och fina ner mot havet. Det ger nästan lite västkustkänsla.

Man har huggit sten på Branthäll förr i tiden, och rester av ett gammalt stenbrott finns på norra delen av ön.

På klipporna har stenhuggare på 1800-talet ristat sina namn och årtal, som "PW Bergqvist 1890 1891" och "J Lundin 1890 91" Senare besökare har också "skrivit" på klipporna, som "Marianne" 1950 eller "Margit o. Folke" 1947.

Utsikt mot söder från Branthäll. Foto GRW.

Norrutharet

Denna långsmala ö med flera vikar och småöar omkring ligger strax öster om Lilljungfrun.

Norrutharet är nog egentligen två öar som s.a.s. vuxit ihop. Norra delen heter Båkharet och den södra Östra Kullharet.

På öns norra udde finns en fyr, ett vitt 10 m högt fyrtorn.

Fyrplatsen anlades 1883 och från början kom ljuset i fyren från en s.k. veklampa, dvs någon typ av fotogenlampa. 1930 fick fyren Aga-ljus (acetylenlångsljus) och i dag är ljuset i fyren elektriskt.

På norra udden av ön finns resterna av en gammal kaj. Den användes under den tid fyren drevs av fotogen.

Om **Lilljungfrun**, den vackra ön långt ut i havsbandet strax norr om Rönnskär, berättade vi i Saltstänk nr 1, 2018. Vi skrev om den spanska barken Constantinas förlisning norr om ön 1908, om segeltävlingar m.m. Här ska bara ytterligare några saker läggas till.

På norra sidan finns kommunal gästbrygga och grillplats m.m. På nordvästra sidan lär det finns något som kan vara resterna av en koja eller liknande, "en tomtningsliknande lämning" enligt Riksantikvarieämbetet. Tomtningar finns på flera ställen i vår skärgård. Det är en typ av lämningar från äldre tider som är särskilt vanlig längs Norrlandskusten. De består ofta av stenar utlagda i en rektangel eller cirkel. Tomtningar anses vara lämningar efter enkla kojor som använts i samband med fiske och fångst.

Förslag till dagordning vid Stenö Båtklubbs ordinarie årsmöte 2019-03-07

1. Mötets öppnande
2. Mötets behöriga utlysande
3. Fastställande av dagordning
4. Val av ordförande för mötet
5. Val av sekreterare för mötet
6. Val av två justeringsmän att jämte ordförande justera årsmötets protokoll, tillika vara rösträknare
7. Klubbens års- och verksamhetsberättelse
8. Revisorernas berättelse
9. Fråga angående styrelsens ansvarsfrihet för 2018
10. Val av:
  - a) Styrelseledamöter
    - i. Ordförande 2 år
    - ii. Sekreterare 2 år
    - iii. Ordinarie ledamot 2 år
  - b) Funktionärer
    - i. Vice hamnkaptan 2 år
    - ii. Arbetsledare 2 år
  - c) Revisorer
    - i. Ordinarie revisorer 1 st 2 år
    - ii. Revisorssuppleant 1 år
  - d) Valberedning 3 st 1 år
  - e) Val av övriga funktionärer
    - i. Redaktör Saltstänk 1 år
    - ii. Stugfogde 1 år
    - iii. Webbredaktör 1 år
11. Fastställande av avgifter för 2020 samt arvoden för 2019
12. Inkomna motioner
  - a) En motion om att medlemmar äldre än 75 år skall vara befriade från Medlems- och vaktinsatser har inkommit. Den återges i sin helhet på hemsidan.
13. Övriga frågor
  - a) Medlemsmöte den 15 juli 2019
  - b) Investeringsplan (Bilaga på hemsidan)
  - c) Information om vaktinsatserna föregående och innevarande år
14. Avslutning

Issäkerhet

När isen ligger är det kanske många som passar på att ta sig ut till stugan i skärgården på isen med skridskor eller skidor eller genom att köra ut med snöskoter.

Viktig utrustning för isfärden

- **Isdubbar.** Ska sitta högt runt halsen, utanför kläderna. I isdubbarna ska det sitta en visselpipa av plast – utan kula som kan frysa fast. Träna på hur du ska använda isdubbarna.
- **Flythjälp.** Flytväst, räddningsväst eller torrdräkt är bäst men det fungerar även att ha en ryggsäck med ombyte i en vattentät påse. Ryggsäcken ska ha midjerem och helst grenband.
- **Räddningslina.** Ibland måste du ha hjälp av en kamrat för att ta dig upp. Räddningslinan ska kunna flyta och ha en tyngd som gör att den går att kasta långt. Linan ska vara lättåtkomlig.
- **Ispik.** Används för att bedöma isens bärighet och kvalitet. Ispiken ska kunna flyta och vara tyngre än till exempel en skidstav.
- **Mobiltelefon i vattentätt fodral.** Om olyckan är framme ska du enkelt kunna kalla på hjälp. Lägg telefonen i en vattentät påse så att den inte blir blöt. Den som själv kan slå larm har störst chans att bli räddad.
- **Ombyte.** Det är alltid bra att snabbt kunna få på sig torra kläder om olyckan varit framme. Se till att ha en vattentät påse där du förvarar kläderna.

Barn på isen

- **Ska inte vara ensamma!** Alltid i sällskap av minst en vuxen person.
- **Räddningsflytväst** för barn som inte kan simma.

Hundar på isen ska hållas kopplade. En lös hund som går igenom isen kan vara mycket svår att rädda. Olyckor har skett där ägaren försökt rädda sin hund ur en vak.

Läs mera på <http://issakerhet.se/>
www.sjoraddning.se/saker-pa-isen
 På Facebook finns gruppen Långfärdsskridskor Söderhamn

Kustväderapp från Sjöräddningssällskapet

Funktioner och fördelar:

- Snabb överblick närmaste två dygnet
- Detaljerat kustväder, timme för timme
- Havsbilder vid olika väderförhållanden
- Enkla, tydliga symboler
- SMHI:s sjörapporten
- Vindhastighet och vindriktning
- Vatten- och lufttemperatur
- Våghöjd och vågriktning
- Ström hastighet och strömriktning
- Vädervarningar
- Dela din position

Ladda ner till din iPhone eller Android.

Smugglingsförsök? dec 1950

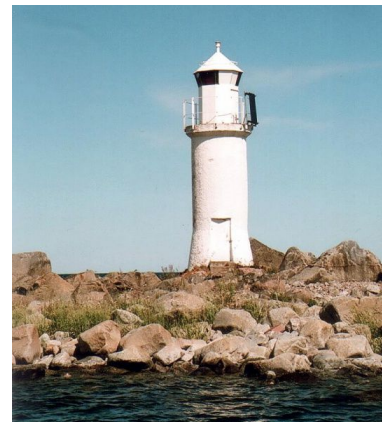
”Ett mystiskt fartyg siktades på fredagsmorgonen vid Rönnskärs fyr utanför Söderhamn. Efter en serie underliga manövrer försvann fartyget österut jagat av en svensk lotsbåt, som omedelbart begärde hjälp från flyget. Myndigheter håller ej för otroligt att det rör sig om ett misslyckat smugglingsförsök.”

ur SvD 9 december 1950

Ett tag vände fartyget in mot Norrutharet. Lotsbåten gick till mötes med släckta lanternor. När man var i närheten tände man lanternorna och då vände fartyget och satte högsta fart österut. Lotsbåten kom inte ikapp. Ett lättare bombplan gick upp från F15 för att spana men fick inte syn på fartyget.

Artikeln avslutas med:

”Söderhamns skärgård är en av de mest svårnavigerade som finns utefter hela norrlandskusten, och den säkerhet varmed fartyget rörde sig i dessa farliga vatten under nattmörkret, är enligt lotsarna ägnat att förvåna. Fyra ryska krigsfartyg gick den 27 juli i år alldeles i närheten av Rönnskär och Lilljungfrun på väg norrut.”

Norrutharets fyr.
Foto Esbjörn Hillberg

Service i skärgården förr

”På 1950-talet när inte så många hade egen båt än fanns det en hel del service i skärgården genom privat företagande.

Alfons Karlsson, som hade speceriaffär inne i Söderhamn, hade en båt med affär ombord. Han kom ibland och lade till vid den långa bryggan hos Strandlunds, närmaste grannen västerut [på Sandskär]. Matbåten var en stor motorbåt med rymlig ruff med hyllor för varorna. Därinne stod Alfons Karlsson bakom disk iförd någon passande mundering – troligen vit jacka och med vegamössa eller liknande på huvudet.

Många somrar kom också dels en båt som sålde strömming, dels en båt som sålde öl och läsk. Strömmingsbåten kom tuffande med tändkulemotor och la till vid Strandlunds långa brygga eller ankra-de en bit ut. Man hoppade i roddbåten, tog med ett plåthandfat att ta strömmingen i och rodde ut till fiskebåten och handlade.

Ölbåten har stannat särskilt i minnet. Det var en gång när Nils Ottos syster Dorrit med familj var på Sandskär och hälsade på. Ölbåten kom och farbror Erik stod på ”Elefantstenen” utanför Sjöboden och vevade med armarna i luften och ropade ”Ö! Ö!”, stor och glad. Han ville inte riskera att båten skulle köra förbi så vi missade att handla. Det var i början av 1950-talet.”

Utdrag ur boken ”Sandskär i mitt hjärta” (publ. 2013) av Gabrielle Roland Waldén.
 Kommentar: Efter vad jag hört hade Alfons Karlsson ett tag också en kiosk på Grimsön där man kunde köpa glass.

GRW